

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15 bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2025/002

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 20 november 2024 diende ■■■ (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij de stad Lokeren om een afschrift te verlenen van het document waaruit blijkt welke werken er in 2024 door de polder van Belham worden uitgevoerd aan waterlopen in Lokeren en welke de kostenraming is van deze werken.

Per brief van 5 december 2024 heeft de stad Lokeren het openbaarheidsverzoek gedeeltelijk afgewezen.

Op 22 december 2024 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen die gedeeltelijke weigeringsbeslissing vanwege de stad Lokeren.

Dit beroep werd geregistreerd op 6 januari 2025.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek van verzoeker dateert van 20 november 2024.

De gedeeltelijke weigeringsbeslissing van de stad Lokeren dateert van 5 december 2024. Die beslissing maakt melding van de beroepstermijn en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het beroepschrift d.d. 22 december 2024 is bijgevolg tijdig ingediend.

In zijn beroepschrift richt verzoeker volgende vraag aan de beroepsinstantie:

“Kan U het stadsbestuur aanspreken ivm het feit dat mijn firma onterecht wordt uitgesloten voor prijsvragen waarmee ik mijn boterham verdien. Als ik telefonisch contact wens op te nemen met de stad leggen ze gewoon de telefoon neer en ik krijg geen antwoord”

Artikel II.48 §1 van het Bestuursdecreet bepaalt dat de aanvrager beroep kan instellen tegen:

1° een beslissing van een overheidsinstantie als vermeld in artikel II.28, § 1, over een aanvraag als vermeld in artikel II.40 of II.47;

2° het uitblijven van een beslissing nadat de termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen, verstreken is;

3° een onwillige uitvoering van een beslissing tot openbaarmaking, aanvulling of verbetering.

Zoals verzoeker al werd meegedeeld naar aanleiding van een eerder door hem ingesteld beroep (cf. uitspraak OVB/2024/285) mist het de beroepsinstantie, overeenkomstig het hoger vermelde artikel II.48 §1 Bestuursdecreet, bijgevolg aan de bevoegdheid om uitspraken te doen over gegunde opdrachten en de uitvoering van de werken, of om de betrokken overheidsinstantie daarop aan te spreken of hieromtrent aanbevelingen te doen.

Het beroep dient omwille daarvan op dit punt als **onontvankelijk** te worden beschouwd.

Voor het overige is het beroepschrift ontvankelijk en wordt het bijgevolg als **deels ontvankelijk en deels onontvankelijk** beschouwd.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

Per brief van 5 december 2024 heeft de stad Lokeren het verzoekschrift als volgt gedeeltelijk afgewezen:

“Als bijlage, en op uw verzoek langs digitale weg, bezorg ik u het beschikbare document. Op grond van artikel II.35,3° van het Vlaams Bestuursdecreet van 1 januari 2019 zijn de privacygevoelige gegevens in het document onleesbaar gemaakt, omdat openbaarmaking daarvan afbreuk zou doen aan het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie, als die informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt.”

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker is het niet eens met deze beslissing van de stad Lokeren en wenst middels het ingediende beroepschrift een afschrift te verkrijgen van het volledige document.

3. Toelichting door de stad Lokeren en de polder van Belham

Om voldoende geïnformeerd te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie de stad Lokeren om een reactie gevraagd. Op 8 januari 2025 heeft de stad Lokeren het betreffende document 'Polder Van Belham Raming 2024' aan de beroepsinstantie bezorgd en gaf daarbij de volgende toelichting:

"In het document dat aan ■■■ is overhandigd geworden, is de hoeveelheid en de eenheidsprijs onleesbaar gemaakt. Deze onderdelen werden in het verleden ook steeds onleesbaar gemaakt op vraag van de beroepsinstantie in andere beroepsdossiers ingediend door ■■■. We verwijzen hiervoor naar artikel II.35,3° van het Bestuursdecreet voor wat betreft de toegepaste anonimisering."

De beroepsinstantie heeft vervolgens bij de stad Lokeren nog nagevraagd in welke (juridische) context het polderbestuur haar deze informatie – raming onderhoudswerken waterlopen 3^e categorie, werkjaar 2024 – heeft overgemaakt en of de polder van Belham de betreffende werken heeft uitgevoerd in eigen beheer, dan wel daarvoor beroep heeft gedaan op een aannemer.

Op 21 januari 2025 lichtte de polder ten aanzien van de beroepsinstantie toe dat de werken werden uitgevoerd door een aannemer – BV Cocquyt – en dat: *"Ingevolge de polderwet van 3 juni 1957 en de wet van 28 december 1967 op de onbevaarbare waterlopen, vallen de gewone onderhouds- en ruimingswerken van de waterlopen van 3de categorie ten laste van de gemeente voor de waterlopen op hun grondgebied gelegen. In de praktijk worden de werken aan waterlopen binnen de polderomschrijving uitgevoerd door de polders en wordt de factuur ter vereffening voorgelegd aan de stad. Daartoe wordt jaarlijks voorafgaandelijk de kostenraming voor advies voorgelegd aan de gemeenteraad."*

De beroepsinstantie heeft de stad Lokeren daarop nog naar een bijkomende verduidelijking gevraagd, met name of de geraamde (eenheids)prijzen die aan de stad Lokeren worden overgemaakt, zijn gebaseerd op de geboden prijzen in de offerte in het kader van de aanbestedingsprocedure. Meer bepaald wenste de beroepsinstantie te vernemen hoe deze getallen tot stand zijn gekomen en of dus uit deze getallen kan worden afgeleid tegen welke (eenheids)prijzen de firma's de werken effectief hebben uitgevoerd, dan wel of het hier gaat om louter indicatief door de polderbesturen opgestelde getallen.

De stad Lokeren stelde er de beroepsinstantie hierna op 24 januari 2025 van in kennis dat zij niet langer wenst te communiceren omtrent de beroepschriften die verzoeker heden bij de beroepsinstantie heeft ingediend, bijgevolg inclusief het voorliggende beroep en dat de beroepsinstantie zich met haar bijkomende vragen kon richten tot het betreffende polderbestuur. De beroepsinstantie heeft dan ook contact opgenomen met de ontvanger-griffier van de polder van Belham en hem de voormelde vragen voorgelegd. De polder gaf hieromtrent op 28 januari 2025 de volgende reactie:

"Er is een openbare procedure lopende voor het aanstellen van een nieuwe aannemer voor een periode van 3 jaar via het BOSE e-tendering platform. Eenheidsprijzen bekend maken zou oneerlijk zijn t.o.v. aannemers die andermans eenheidsprijzen kunnen inkijken. Al naar gelang de breedte van de beek variëren de prijzen voor een oppervlakkige ruiming met kraanbak per lopende meter. Voor het maaien van een beek met maaikorf variëren de prijzen eveneens."

De in de raming vermelde prijs per lopende meter beek is door het bestuur vastgelegd en verantwoord. Hierin zit een kleine marge voor het opruimen van bijv een boomstronk, takken of ander materiaal dat in de beek is terecht gekomen. Bepaalde beken liggen langs de E17 en het gebeurt vaak dat stukken van autobanden of lege jerrycans moet opgeruimd en afgevoerd worden. Daarvoor wordt aan de gemeenten niets extra gerekend. Wanneer een grote houtkant moet afgedaan worden wordt er wel een prijs per lopende meter hout aangerekend, handenarbeid en afvoer van ruimingsspecie langs wegen worden dan weer apart aangerekend.”

4. Beoordeling door de beroepsinstantie

De beroepsinstantie stelt vast dat de stad Lokeren in het door haar aan verzoeker bezorgde afschrift van het document 'Polder van Belham Raming 2024', voor wat betreft de onderhoudswerken aan waterlopen 3^e categorie, de weergegeven afstand heeft gewist van de waterlopen waaraan die werken dienden te worden uitgevoerd, alsook de geraamde kostprijs van die werken per lopende meter. Uit de door de polder van Belham bezorgde toelichting kan de beroepsinstantie opmaken dat die kostprijs per lopende meter neerkomt op een gemiddeld bedrag, dat gebaseerd is op de door de aannemer geboden eenheidsprijzen per onderdeel van de verschillende uit te voeren onderhoudswerken. Dit bedrag is bijgevolg de gemiddelde richtprijs per lopende meter die de polder van Belham als raming aan de stad Lokeren heeft bezorgd in het kader van de vereffening van de kosten van de werken en waarbij de totaalprijs – afstand x prijs per lopende meter – wel aan verzoeker kenbaar werd gemaakt.

Artikel II.35 3° Bestuursdecreet bepaalt dat, tenzij de aanvraag betrekking heeft op milieu-informatie, de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, § 1, 3° een aanvraag tot openbaarmaking afwijzen als ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het belang van het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie, als die informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt.

De beroepsinstantie verwijst naar de toelichting van de polder van Belham en merkt op dat het hier gaat om een terugkerende aanbesteding, waarbij de polder er in principe toe gehouden is om voor dezelfde opdracht, onderhoudswerken aan waterlopen 3^e categorie, telkens een marktbevraging te organiseren. Om met kennis van zaken een prijs te kunnen bieden voor de verschillende onderdelen van de werken zullen inschrijvers daarbij, voor zover dit nog niet het geval zou zijn, vanzelfsprekend op de hoogte zijn van de aard en de omvang van die werken. Redelijkerwijze gaat de beroepsinstantie er dan ook van uit dat belangstellende firma's in dat verband bijgevolg ook kennis zullen kunnen nemen van de afstand van de waterlopen waarop de uit te voeren werken betrekking hebben. Het valt volgens de beroepsinstantie, omwille daarvan, niet staande te houden dat dit gegeven, dat voor eventueel geïnteresseerde partijen in het kader van de aanbestedingsprocedure sowieso wel gekend zal zijn, wordt afgeschermd van de openbaarheid.

Deelnemende firma's zullen, nu de geraamde totaalprijs van de werken inmiddels door de stad Lokeren werd vrijgegeven en de door haar onleesbaar gemaakte informatie inzake de afstand van de werken gekend zal zijn in het kader van de gelanceerde opdracht, zonder vrijgave van de geraamde prijs per lopende meter dan ook evenzeer kunnen achterhalen welk bedrag die geraamde prijs precies bedraagt. De beroepsinstantie dient dan ook vast te stellen dat het evenmin vol te houden valt dat de geraamde prijs per lopende meter wordt afgeschermd van de openbaarheid.

De beroepsinstantie dient bovendien op te merken dat de geraamde prijs per lopende meter een gemiddelde prijs betreft, die werd berekend op basis van de door BV Cocquyt gehanteerde (eenheids)prijzen per onderdeel van de globale opdracht. Die prijs is bijgevolg geen eenheidsprijs op zich en de werkelijke eenheidsprijzen waarop ze is gebaseerd, worden door de vrijgave ervan evenmin onthuld. De beroepsinstantie meent dan ook dat de betrokken firma niet kan worden benadeeld bij de openbaarmaking van dit gegeven, bv. wanneer zij in concurrentie zou treden bij andere, gelijkaardige opdrachten. Hieruit kan volgens de beroepsinstantie immers geen informatie blijken die commercieel gevoelig van aard zou zijn, zoals bv. een bepaalde prijszetting.

De beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat de door de stad Lokeren onleesbaar gemaakte gegevens in het document 'Polder van Belham Raming 2024' geen commercieel vertrouwelijk karakter vertonen. Het beroepschrift wordt bijgevolg als **gegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 22 december 2024 tegen de gedeeltelijke weigeringsbeslissing vanwege de stad Lokeren d.d. 5 december 2024 wordt als deels onontvankelijk en deels ontvankelijk en gegrond beschouwd.

Bijgevolg dient de stad Lokeren aan verzoeker een afschrift te verlenen van het document 'Polder van Belham Raming 2024'.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (zie artikel 11.44, §3, van het Bestuursdecreet).

Brussel, 30 januari 2025

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter